

Náměstek Laštovička (ODS): Ti loupežníci náš majetek vybydlují

jihlavske-listy.cz/clanek28578-namestek-lastovicka-ods-ti-loupeznici-nas-majetek-vybydluji.html

Dnes je sobota 18.02.2023 svátek má Gizela

Jste náměstkem primátorky od loňského podzimu a „spor o vodu“ města se svazkem (SVAK) jste zdědil. Jak jej vidíte?

Seznámil jsem se s tím, jakým způsobem proti městu pracuje Svaz vodovodů a kanalizací (SVAK) jako majitel a Vodárenská akciová (VAS) jako provozovatel našeho majetku.

Musím jednoznačně říct, a budu si za tím stát, i kdyby mě žalovali všichni právníci, že jsou to loupežníci a nepoctivci a plantážníci. Volil bych jiná slova, kdyby mi to dovolovalo svědomí. S těmi loupežníky, to bych obhájil u každého soudu, protože takhle nám vybydlovat majetek a do takhle rozsáhlého majetku investovat za 10 let dva miliony korun do jeho oprav, tak to je úplně směšné.

Ale ten svazek je sdružením obcí a předsedou je telčský starosta. Starostové malých obcí nemusí tušit, co jejich svazek dělá.

Ano, a bylo by dobré, kdyby i nad tímhle, co říkám, se ti jednotliví starostové zamysleli. Protože jsou papírově tím hlavním majitelem, který platí Vodárenské akciové (VAS) jako provozovateli, tudíž tím řídicím by měl být SVAK.

Prakticky to tak vůbec není. Peníze z provozování primárně tečou provozovateli (VAS) a teprve zisky z provozování tečou svazku (SVAK). Skrz tyto ohromné peníze má tu reálnou sílu provozovatel – VASka, která podle mě ovládá i všechny starosty kromě snad dvou, kteří musí vědět pravou podstatu věci.

A to je kdo?

Pan starosta Fabeš (starosta Telče) a myslím, že i pan starosta Skočdopole (starosta Polné). Pro spoustu starostů malých obcí je to tak nepředstavitelné a nereálné, že jejich obec by měla platit podíl z miliardy, že si řeknou, že budou věřit právníkům nebo těm dvěma, co do toho vidí.

A jak je to v Jihlavě, která se se svazkem soudí?

U nás je to stejné. Doopravdy do toho vidí naši právníci, možná dva politici, možná jeden ředitel, možná tajemník. Je to úzká skupina lidí, ale všichni ostatní nějakým způsobem hlasují a říkají, ono se to nás úplně netýká, protože to mají na starosti jiní. A jsou to tak velké peníze, a tak složité problémy, že se tím zabývat nechceme. A takhle určitě fungují i ti starostové ze svazku.

Nešlo by se stále se svazkem dohodnout, místo abyste se soudili?

Ta varianta dohody vždy byla na místě. Ale protože někde na začátku se stalo, že jedna strana nedodržela to, co bylo vyjednáno, tak došlo k právnícké válce.

Každému, kdo se dnes bude pokoušet o dohodu v podobě „co jsme si to jsme si, zaplaťme si něco a pojďme od toho“, tak řeknou: pozor, tady můžete být trestně odpovědní. Před 10 lety trestní odpovědnost spočívala v politickém rozhodnutí o tom, jestli jedna nebo druhá strana přimhouří oči nad 1, 5 nebo 10 miliony.

Dnes, kdy se navzájem neplatí různé věci, kdy nám neplatí svazek nájem, kdy nedostáváme podíl z vodného a stočného...se už jedná o stamiliony. Znamenalo by to opravdu přimhouřit oči třeba nad 200 miliony. Každá dohoda může být napadnutá: Vy jste požadovali 200 milionů nájemného a teď jste kývli na 100 milionů?

Je na vás vidět, že vás problém „vody“ až rozčiluje.

Protože VAS i SVAK náš majetek vybydlují, prokazatelně do něho neinvestují peníze, kam šáhneme, jsou vodovody a kanalizace v havarijním stavu, bez ochoty to řešit... Kdyby se o ten majetek starali řádně, neblokovali nám stavby a byli by nám opravdu partnerem, měli bychom to rozhodování těžší. Ale oni „náš“ majetek nerozvíjí, vodovody nejsou zaokruhované, nepřemýšlí strategicky vzhledem k prohlubujícímu se suchu, neuvažují o propojení vodárenských soustav Želivky a Hubenova, prostě nejsou řádnými hospodáři.

Soudit se s vlastní firmou je nenormální, míní jihlavský

(Pozn. red. s P. Laštovičkou JL hovořily v době, kdy ještě zastával funkci předsedy představenstva městské společnosti Jihlavské vodovody a kanalizace. Ve čtvrtek 27. 6. na tuto funkci předsedy představenstva JVAK rezignoval)

Jste náměstkem primátorky a tedy členem valné hromady Jihlavských vodovodů a kanalizací (JVAK) a současně předsedou představenstva JVAKu. V minulém volebním období byl v této pozici současný náměstek Jaromír Kalina, který se nepodřídil vůli valné hromady, což bylo kritizováno i tehdejším primátorem. Jak vy vnímáte tento střet zájmů, kdy sedíte na dvou židlích?

Situace je to opravdu zvláštní a není dobrá, i když chápu, že u JVAKu to jinak nejde. Není to nic příjemného, zvláště vysvětlovat třeba radním na valné hromadě, proč jiné technické a řídicí stanovisko zaujímám na představenstvu a jako člen valné hromady na radě. Valná hromada je politický orgán a jeho řešení jsou čistě politická.

Můžete uvést příklad?

Třeba nedávné výběrové řízení na ředitele JVAKU. V případě, že kandidát splní všechny požadavky a je-li jediný, jak se stalo, není pro nás jako představenstvo žádný technický důvod, proč jej odmítnout.

Zatímco na valné hromadě padne čistě politické rozhodnutí, které je třeba respektovat, ale nelze je říkat na představenstvu, protože byste šel proti vlastní firmě.

Takže musíte rozlišovat, kde v tu chvíli sedíte?

Ano, je to systémově nešťastné. Do budoucna se přikláním k tomu, až bude mít společnost JVAK vrácený majetek, vyřešené personální otázky a bude jasné financování, pak je na čase udělat řídicí orgán nepolitický. Jako předsedu představenstva dát někoho s odbornou kompetencí, a výkonný ředitel bude jen technickým ředitelem. To je model jako v Dopravním podniku.

Tím by se střetu zájmů zamezilo...

Střet zájmů, který nemusí nastat, ale systémově tam je. A odpolitizovalo by se to. A ještě si uvědomme, že tak zodpovědná funkce předsedy představenstva se vykonává zadarmo.

V představenstvu jste tři lidé, vy jako předseda a pak Jaromír Kalina a Miroslav Tomanec. Řekněme si upřímně, že ti dva se nemusí... Jak je dokážete ukočírovat?

Je to obtížné. I kdyby na mém místě seděl nejlepší manažer na světě, tak jsem přesvědčen, že to ukočírovat nelze (smích). To jsou tak rozdílné povahy a tak rozdílné přístupy. I když oba říkají A, tak je

přesvědčit o tom, že říkají to samé, je těžké. Někdy stačí nevinná poznámka jednoho z aktérů a už je oheň na střeše.

Město se se svou vlastní společností JVAK, který zastupuje pan Jiří Benáček, soudí. Nebylo pro vás těžké rozhodování, když se nedávno přihlásil do výběrového řízení na post ředitele?

Pro mě jednoduché. Hledali jsme zaměstnance na pozici ředitele, schvalovaná smlouva s ředitelem je zaměstnanecká na dobu neurčitou s dvouměsíční výpovědní lhůtou. Ve chvíli, kdy by ztratil důvěru, či by se ukázaly skutečnosti, které mu dělají překážky v řízení, je vždy možnost jakémukoliv zaměstnanci dát výpověď.

Jak vůbec vnímáte skutečnost, že se městská firma soudí s městem?

Je to naprosto nenormální věc a je chybou, že k tomu došlo. Není to ale chybou lidí jako je pan Benáček, nebo jednotlivých radních, ale je to chyba nejužšího vedení radnice v minulém období, že to vůbec dopustila.

Ve chvíli, kdy máte v řídicím orgánu i v kontrolních orgánech volené politiky, tak k tomu vůbec nemá dojít. Probíhající spor může trvat neurčitě dlouho a je i důvodem, proč se nám přihlásil do pozice ředitele jediný uchazeč. Protože do stejné pozice by se asi žádný ředitel dostat nechtěl.

Jaké byste teď tedy volil řešení?

Jsem pro, aby smířčí cestou došlo k dohodě se svou městskou společností a k narovnání. Není to dobrý signál veřejnosti, že se město soudí se svou vlastní společností. Protože ty peníze za faktury skončily v naší společnosti a ne nikde jinde. Nejedná se o nic trestného, ale jde o technickou správnost profakturování. *(pozn. red. – městští radní se na konci června skutečně usnesli, že spor vyřeší smířčí cestou).*

Na radnici jako v seriálu Jistě, pane ministře

V politické funkci jste dosud nebyl, jste učitel a podnikatel. Jaké jsou vaše dojmy po více než půl roce práce na radnici?

Někdy část úředníků nemusí být ztotožněna s politickým vedením města s jeho myšlenkami a směrem, jakým to chtějí řídit. A vzniká klasický boj úřednické nevůle s politickou vůlí.

To je jako v proslulém anglickém satirickém televizním seriálu Jistě, pane ministře...

Úplně v bledě modrém. Já tu vidím toho sira Applebyho, jak vysvětluje, proč ty věci nejdou. Ale ne všichni jsou takoví. Dobré jsou odbory, kde se vytváří něco nového. Pak jsou odbory napůl státní správa a napůl samospráva, ty jsou svázány legislativou. Ta jim dává mantinely a alibi, proč ty mantinely nepřekračovat, a tudíž si nerozšiřovat svou pracovní činnost.

My politici bychom třeba chtěli, aby tu s námi byli úředníci třeba do devíti do večera jako my, ale úředník tu nebude. Když jim řekneme, že by měli dělat něco navíc, abychom věc posunuli dopředu, půlka řekne, že jim pracovní doba říká něco jiného. Ale najdou se jiní, kteří tu zůstanou. U těžkých rozhodnutí být nechtějí. Nebo ano, ale říkají: tak to vymyslete...

Takže je to v Jihlavě stejné jako ve „staré dobré Anglii“?

Úřednická nevůle a politická vůle je nadčasová, všude to vypadá stejně. Ale asi je to zdravé, tak ta demokracie funguje. Na druhou stranu, kdybychom tu měli úředníky, kteří nám všechno odkývají nebo přimhouří oko zákon nezákon, pak se lehce může stát, že to politické rozhodnutí bude špatné a s důsledky, na které nikdo neupozornil.

Protože politik potřebuje zasvěcený názor?

Ano, potřebuje říci: pozor, tady bacha, kdyby to dopadlo špatně, tak tu hrozí trestní stíhání. Ale zase nepotřebuju, když mi říkají hypotetickou možnost, která v celé republice nikdy nenastala, že kdyby tady nastala, byl by problém. I přílišná opatrnost je špatná.

Kdybyste měl krátkou větou zhodnotit ty dojmy z radnice?

Je to zajímavé. Na druhou stranu nevím, jak se to dá dlouho vydržet, protože tu dochází k určitému znechucení.

Znechucení?

Když chce člověk něco prosadit, tak to musí vysvětlovat úřadu, svým koaličním partnerům, v podstatě i své politické straně a nakonec to musí říct občanům, pro které ta věc je, a že je to správné. Ve chvíli, kdy se na této linii někde setkáte s odporem, je to těžké ustát. Proto je nejlepší prosazovat věci, kterým nikdo nerozumí, nebo je prosazovat tak, aby jim nikdo nerozuměl. Ale s tím, že jsou neuvěřitelně potřeba (smích).

Bud'te konkrétnější.

Třeba voda (vodní hospodářství), ta nezajímá veřejnost, nerozumí tomu skoro nikdo z politiků, kromě asi dvou, a teď se mnou, tři lidí. Přitom se to stalo tématem politického boje. Je pro mě strašné, když vidím radní, kteří na valné hromadě JVAKu (městská společnost Jihlavské vodovody a kanalizace) rozhodují o miliardovém majetku a miliardovém finančním vypořádání a hlasují vlastně dle svých pocitů.

Rozhodují o společnosti (JVAK) podle toho, jak na ně působí Jiří Benáček (ředitel společnosti). Říkám si, proboha, oprostěte se od toho, jak na vás působí, zapomeňte, že existuje, my tam potřebujeme ředitele a máme jen jednoho (do výběrového řízení se přihlásil jediný uchazeč současný ředitel J. Benáček, který byl posléze valnou hromadou schválen – pozn. red.).

Diskuze k článku

Přihlaste se prosím do
diskuze JL

Komentáře ke článkům mohou vkládat pouze
registrovaní čtenáři

E-mail:

[Registrace nového uživatele](#)

Heslo:

Reklama